

Libreto výstavy „Beatlemánie!“

Konání:

27.5.2010 – 10.1.2011

výstavní sály a dvorana Českého muzea hudby, Karmelitská 2, Praha 1.

Původní námět výstavy

V roce 2010 si světová veřejnost připomene několik významných výročí spojených s The Beatles, nejslavnější a nejprodávanější hudební skupinou na světě: 16. srpna 2010 tomu bude padesát let od příjezdu nově pojmenovaných The Beatles do Hamburku, 9. října 2010 sedmdesát let od narození Johna Winston Ono Lennona, 8. prosince 2010 třicet let od zavraždění Johna Winston Ono Lennona a 31. prosince 2010 čtyřicet let od návrhu Paula McCartneyho na rozpuštění skupiny.

Nebyla to pouze hudba a nebyl to pouze rock 'n' roll. Před padesáti lety přijela do Hamburku skupina hudebníků, která se stala symbolem nového hudebního ale i životního stylu mládeže po celém světě. V průběhu šedesátých let se stali The Beatles obdivovanou a napodobovanou rockovou kapelou, inspirací pro hlasatele nových postojů ke společnosti a předmětem triumfu hudebního průmyslu při vytváření populární masové kultury a tzv. showbusinessu. Zjevením a inspirací se hudebníci z Liverpoolu stali i pro celé generace v Československu. Přes nedůvěru oficiálních míst k západní kultuře a určitý odpor starší generace, nacházeli The Beatles i zde své fanoušky a následovníky a po jejich vzoru vznikala řada domácích hudebních skupin. Mladí lidé je nadšeně poslouchali prostřednictvím západních rozhlasových hitparád, pokoutně si mezi sebou vyměňovali jejich nahrávky a napodobovali jejich styl oblečení a účesů. Oblibu Beatles v Československu neukončil faktický rozpad skupiny v roce 1970, ale naopak - zavražděním zpěváka a kytaristy Johna W. Lennona se v roce 1980 aktualizoval jeho společenský odkaz a spontánně se éra Beatlemánie v Československu prodloužila v podstatě až do společenských změn v roce 1989. Ale je to skutečně tak? Lennonova zeď v Praze dosud stojí a hudební i kulturní odkaz skupiny The Beatles má co říci nejen pamětníkům.

Naše výstava nechce opakovat slavné výstavy o Beatles v zahraničí (Liverpoolské muzeum Beatles Story aj.), ale **klade si za cíl** přiblížit zážitkovou a interaktivní formou přínos skupiny The Beatles pro československé hudební dějiny (tvorba, způsob interpretace, využití elektrofonických nástrojů, nových nahrávacích postupů, atd.) i význam skupiny pro vytváření nového životního stylu a postoje ve specifických podmínkách tehdejšího Československa. Jedině tak můžeme také přinést něco nového také zahraničním návštěvníkům.

Výstava připomene obsah fenoménu Beatles, různorodost vlivu jejich tvorby na českou a slovenskou hudební scénu, na tvorbu československých skladatelů a na smýšlení mladých lidí v 60. letech i v pozdějším období u nás. Zahrnuty budou vlivy na ostatní druhy umění a tvorby, profesionální inspirace i amatérské fanouškovské ohlasy. Pominuta nebude ani platnost odkazu Johna Lennona jakožto symbolu svobody, míru a revolty proti většinové společnosti, jehož kult byl v Československu spojen s represemi ze strany totalitního režimu.

Výstava bude obsahovat fotografie, plakáty, programy, knihy, hudebniny, výstřižky z tisku a další tiskoviny; trojrozměrné instalace, jako např. hudební nástroje, dobové technické vybavení a dobový nábytek aj. Podstatnou složkou budou multimediální prezentace – projekce audiovizuální

sestřihů, zvukové body s důležitými zvukovými dokumenty a také interaktivní prvky (např. karaoke). Výstavu doprovodí obsahově i výtvarně atraktivní katalog a tiskový program.

Využity budou sbírkové fondy Národního muzea (především fonotéka a notový archiv Českého muzea hudby obsahující licenční desky Beatles vydané v ČSSR a notové tisky písní Beatles přebásněných do češtiny), sbírkový fond Popmusea a zápůjčky od jednotlivých soukromých sběratelů. Uvažuje se o jedné významné zahraniční zápůjčce z osobních věcí členů Beatles, která by upoutala pozornost nejširší české veřejnosti, případně o obměňovatelné vitríně s osobními předměty českých interpretů.

Koncepčně bude výstava členěna do samostatných tematických oddílů. Napříč jimi počítáme s určitou vícevrstevnatostí prezentace materiálu vzhledem k různým věkovým i zájmovým skupinám návštěvníků s důrazem na mladou generaci. Především na ně bude zacílen také bohatý doprovodný program pro veřejnost (live koncerty českých a slovenských revivalových skupin, projekce filmů Beatles), workshopy pro školy, pro pamětníky besedy s významnými osobnostmi českého kulturního života, jejichž tvorba byla výrazně ovlivněna Beatles) a nakonec semináře a konference ke společenským souvislostem Beatlemánie v Československu s účastníky ze Slovenska i západních zemí.

Výstava bude zahájena slavnostní vernisáží s významnými hosty z kulturního a politického prostředí. Předcházet jí bude rozsáhlá mediální kampaň, která upozorní na NM-ČMH jako na jedno z významných kulturních center v Praze a zároveň u veřejnosti prolomí stereotypní představy o ČMH jako o instituci, která se zabývá pouze uměleckou hudbou pro vyhraněné publikum.

Autory výstavy budou (neúplný výčet):

- Bc. Veronika Seidlová, vedoucí centra pro dokumentaci populární hudby a nových médií v ČMH (komisař výstavy),
- Mgr. Taťána Součková, teatroložka, pracovnice Českého muzea hudby,
- Mgr. Dagmar Fialová, České muzeum hudby,
- Mgr. Marek Junek, PhD., vedoucí oddělení novodobých českých dějin Historického muzea NM,
- PhDr. Jan Břečka, pracovník Moravského zemského muzea, beatlemaniak.

externí spolupracovníci:

- přední český odborník na populární hudbu, muzikolog PhDr. Aleš Opekar, Csc. se svým týmem Popmusea: Radkem Diestlerem a Petrem Hrabalíkem
- Mgr. Filip Pospíšil, kulturní a historický antropolog, zástupce šéfredaktora kulturního týdeníku A2, doktorand na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze.

Libreto výstavy

Plán výstavy a komunikační trasa

Výstava bude členěna do několika tematických celků, jejichž obsah se bude muset přizpůsobit členitému výstavnímu prostoru v přízemí ČMH. Návštěvníci budou procházet po směru hodinových ručiček (respektuje se tak přirozená tendence návštěvníků a čtení zleva doprava) následujícími výstavními prostory:

- A. referenční místnost vestavěná do dvorany
 - 1. Jak The Beatles měnili svět...
- B. úvodní podloubní prostor se stálou vitrínou a malou nikou na západní straně
- C. chodba spojující 1. a 2. podloubí
 - 2. "Klub byl náš chrám" aneb Kořeny a počátky
 - 3. Na jevišti, ale za železnou oponou
- D. druhé podloubí, tzv. „nadsklepí“ s fixním zábradlím na jižní straně, za nímž je vstup do sklepa
 - 4. Hudební filmy, televize
- E. třetí podloubí, tzv. „transept“
 - 5. Magnetofony, gramofony, mejdany
- F. čtvrté podloubí, tzv. „předkaplí“
- G. chodba spojující předkaplí a kapli
 - 6. Říká se tomu Beatlemánie...
 - 7. Coververze, předělávky v tehdejším Československu
- H. kaple
 - 8. Útěk do studia – Nové zvuky, nové nástroje
- I. foyer
 - 9. All You Need Is Love
 - 10. Paralelní světy
- J. komorní sál
 - 11. All Things Must Past – jejich další osudy
 - 12. Imagine
 - 13. Epilog – Beatles naždy
- K. Dvorana
 - 14. Žlutá ponorka - samostatná uzavřená "kába"
- L. Chodba do dvorany (?)
 - 15. Lennonova zeď
 - 16. Beatlesshop

Výstava se opírá o zejména o dvourozměrný materiál – fotografie, výstřižky, desky, noty, zpěvníky; aby nepůsobila jako "nástěnka", bude tento základní materiál vhodně doplněn dobovými reáliemi každodenního života zejména mladých lidí – společenské i běžné oděvy, obuv, bižuterie, pro 60. a 70. léta typické interiérové předměty – nábytek, drobná keramika, sklo, dobová reprodukční technika apod.

Originální předměty, které se vztahují k The Beatles, budou zapůjčeny ze zahraničí – čtyři původní voskové figuriny z Muzea Madame Tussaud z roku 1964, banjolele George Harrisona, "Beatle Boot" – bota z majetku Johna Lennona z Bata Shoe Museum v Torontu; dále jsou v jednání další předměty ze sbírky Hard Rock Café Ltd.

Důležitou složkou celé výstavy bude interaktivní program – základním prvkem je "jukebox", poslechový bod umožňující návštěvníkům vzájemně poslouchat vybrané skladby. Jednotlivé návrhy těchto interaktivních prvků jsou zmíněny tematických celků.

Pro architektonickou koncepci výstavy bude možné využít prostor výstavních sálů a dvorany Českého muzea hudby – tu ovšem s podmínkou, že koncepce jejího využití poskytne prostor pro další společenské události. Nicméně by bylo velmi vhodné zvětšit stávající výstavní prostor, některá stěžejní témata při stávajícím návrhu libreta nemají dostatečnou prostorovou kapacitu. Jednotlivé prostory výstavy bude navíc vhodné od sebe oddělit tak, aby se vzájemně zvukově “nerušily”.

1. Jak The Beatles měnili svět...

prostor a jeho využitelnost

Referenční prostor pojednaný jako symbolický vstup do celé výstavy.

Autorský záměr

Poskytnout návštěvníkům celkovou orientaci a historický kontext postihovaných fenoménů.

Obsah

Text: *„Přijde generace radioaktivity, kouření ve čtrnácti a snídaní na Saturnu. A ta se nás bude ptát, co vlastně byli ti Beatles. Nepovídejte jim o dlouhých vlasech, o křiku a podobně. Přehrajte jim několik věcí z desky „The Beatles for Sale“ a oni pochopí, o čem asi šlo. Mládež roku 2000 pozná z té desky upřímnost a pořádnou práci stejně jako my.“*

návrh

Derek Taylor, hudební kritik

citát z knihy Miroslavy a Jiřího Černých Poplach kolem Beatles, 1966

Na počátku byla 50. léta. Čtyři kluci z anglického Liverpoolu byli příslušníky generace, která měla šanci dospět do lepšího světa. Svět jejich rodičů byl poznamenán temnotou 2. světové války, z níž se mnozí již nevrátili. Následujících patnáct let šoku ze světové katastrofy a rozdělení světa na dva tábory přineslo zostřené vnímání názorové různosti, netoleranci – politické procesy 50. let, kolektivizaci, Mccarthysmus, válku v Koreji. Bylo to ale také patnáct let obnovy válkou zničeného světa, mírového života provázeného rozvojem vědy, technologií, organizace práce.

Od konce 50. let 20. století se rozvíjí masová civilizace a její kultura s novými možnostmi šíření (fotografie, gramofon, rozhlas, televize).

John, Paul, Ringo a George se potkali na přelomu času. Jejich hudba a jejich texty byly hudbou z budoucnosti – plné energie, radosti, jasu. A taky toho nejjednoduššího sdělení – prosím, potěš mne, miluj mne, miluju tě. „Nevěř nikomu, komu je nad třicet“, znělo heslo hippies a v té větě je odmítnutí všeho, co tehdejšího mladého člověka svazovalo s nevyhnutelností života v tradicích sociální, rasové a genderové nespravedlnosti, lži a nesvobodě.

atd.

Citát jako motto

text na cca 2 panelech max. po 1800 znacích

Exponáty

bez exponátů – architektonicky pojatý vstup s velkými fotografiemi a interaktivním prvkem

Interaktivita

Na **větším mechanickém interaktivním prvku** (např. ve formě otáčivých válců či jinak) ukázat časovou osu důležitých událostí v politice, hmotné kultuře a hudbě 2. poloviny 20 stol. do současnosti. Časová osa bude ohraničena daty narození a úmrtí členů Beatles. Největší důraz však bude kladen na léta 1960 – 1970, kdy byli The Beatles aktivní. časová osa 1958–1980: politika, kultura, populární hudba (svět a česko/slovensko) – dobové fotografie

Chronologie The Beatles (chybí spousta údajů a potřeba ověřit)

- The Beatles
- John Lennon (zpěv, doprovodná kytara), Paul McCartney (zpěv, basová kytara), George Harrison (sólová kytara, zpěv) a Ringo Starr (bicí, příležitostně zpěv).
- 1960 – v Liverpoolu přejmenováním z předchozí formace The Quarrymen vznikla skupina The Beatles
- 1960 – 1962 – The Beatles vystupují v Hamburku a ve Velké Británii
- 6. prosince 1961 – manažerem The Beatles se stává Brian Epstein
- září 1962 – k Lennonovi, McCartneymu a Harrisonovi se přidává bubeník Ringo Starr
- říjen 1962 – v Británii vychází u společnosti Parlophonu/EMI první singl The Beatles Love Me Do/P.S. I Love You
- 11. ledna 1963 – vychází singl Please Please Me/Ask My Why
- 22. března 1963 – vychází první album Please Please Me (Parlophone/EMI)
- 11. dubna 1963 – vychází singl From Me to You/Thank You Girl a dostává se do čela britské hitparády
- 1963 – Beatles podnikají turné po Evropě, začíná Beatlemánie
- 1964 – turné po Spojených státech, Beatlemánie se přenáší i za oceán
- podzim 1964 – v českých kinech uveden film Perný den (A Hard Day's Night) o skupině Beatles
- května 1966 - poslední vystoupení The Beatles ve Velké Británii
- srpen 1966 – poslední vystoupení The Beatles v USA
- červenec 1967 – vychází osmé studiové album Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band (podle časopisu The Rolling Stone nejvlivnější rockové album všech dob)
- listopad 1968 – vychází dvojalbum "The White Album"
- 20. září 1969 – John Lennon oznámil ostatním členům skupiny The Beatles, že skupinu opouští
- léto 1969 - skupina natáčí poslední studiové album Abbey Road a její členové se vydávají na sólovou dráhu
- 10. dubna 1970 – Paul McCartney v rozhovoru o novém albu Let It Be oznámil, že se The Beatles rozcházejí
- 8. května 1970 – vychází poslední album The Beatles Let it Be
- 31. prosince 1970 – Paul McCartney zahajuje v Londýně u Nejvyššího soudu právní kroky k definitivnímu ukončení činnosti skupiny
- 8. prosince 1980 – John Lennon se v New Yorku stává obětí atentátu
- 29. listopadu 2001 – umírá v Los Angeles George Harrison

2. „Klub byl náš chrám“ aneb Kořeny a počátky

prostor a jeho využitelnost

první podloubní prostor se stálou velkou vitrínou na severní zdi a malou nikou na západní straně

Autorský záměr

Nastínit kořeny hudby a fenoménu The Beatles. Na symbolických objektech vyjádřit tato témata:

- Beatles a jejich kořeny, vlivy (Presley, skiffle, merseysound), současníci na startovní čáře (Rolling Stones), Quarry men, Club Cavern, Hamburg („Twist n' Shout“)
- jak vypadal svět 15 let po 2. světové válce - svoboda, nadechnutí, začátek 60. let. (móda přežívající z let 50.)
- první nahrávky Beatles

Obsah

Text: *„Kdybych měl peníze, opatřil bych každému nezletilému v našem městě kytaru.“
James Smith, liverpolský policejní náčelník
citát z knihy Miroslavy a Jiřího Černých Poplach kolem Beatles, 1966*

- Začátek příběhu The Beatles – „kytarové hnutí“ v Liverpoolu, merseysound na konci 50. let a jeho kořeny v „lidové“ zábavě stylu skiffle, černošského r´& b´, rock and rollové hvězdy Elvis Presley, Budy Holly, Edie Cochran ad.
- Počátky Beatles, skupina Quarrymen, jak se seznámili, první vystoupení v klubech v Liverpoolu a Hamburku, původní sestava Beatles – Stuart Sutcliffe a Pete Best
- Seznámení s Brianem Epsteinem, a první nahrávky a vystoupení v TV, žebříčky hitparád, koncertní turné do r. 1966
- První zmínky o Beatles v čs. tisku

text na 2 panelech max. po 1800 znacích

Exponáty

vitrína

- první singly
- album Please please me, 1963
- album With the Beatles, 1963
- fotografie ČTK (Cavern club atd.)
- první plakáty

vitrína:

- velkoformátový plakát Beatles v šedých kostýmech
- repliky šedých kostýmů
- přebal singlu Twist n' shout

Doprovodný materiál

příklady: nahrávky protagonistů + animovaná fotka – AV odděleně nebo v rámci jukeboxu

- Twist n' Shout
- Please Please Me
- All My Loving
- jedna z prvních zmínek o Beatles v Českém rozhlase
- jedna z prvních zmínek o Beatles v československých filmových týdenících
- první kamerové nahrávky z Cavern clubu (You tube)
- případně videoklipy z této doby uvolněné EMI (diskuze v lednu)
- PŘEBYTKY Z BIGBEATU!!!!
- koláž z naskenovaných a zvětšených prvních zmínek o Beatles v československém tisku

Interaktivní prvek

- „Jukebox“ společný s tématem č. 3 (bud' originální, nebo prvek vytvořený v rámci realizace výstavy)

3. „Na jevišti, ale za železnou oponou“

prostor a jeho využitelnost

- první podloubní prostor se stálou velkou vitrínou na severní zdi a malou nikou na západní straně
- chodba spojující 1. a 2. podloubí

Autorský záměr

Souběžně s kořeny fenoménu The Beatles nastínit populární kulturu v ČSSR konce 50. a 1. pol. 60. let.

Obsah

Text:

- „.....“
najít citát
- Stejná doba v tehdejší ČSSR – protagonisté tehdejší popmusic, počátky rock and rollu (bigbít) v českých zemích, západní vlivy zprostředkované ilegálním dovozem a rádiem Luxemburg. Fenomén malých divadelních scén, kde vzniká silná generace popových zpěváků a skupin (Gott, Matuška, Vondráčková, Kubišová, Neckář ad.) Divadla Apollo, Reduta, Semafor – zde zejména představení o Zuzaně a Ondráš podotýká. Bratislavská Reduta. Sputnici, Komety, Olympic, Flamengo, matadors, slovenští beatmen, bigbeat kvintet souboru Julia Fučíka, Flamengo, Crazy boys...
 - Koncert Louis Armstronga v Lucerně 1966
 - Živá populární hudba mimo divadla – plesy, taneční, Čaje o páté
 - mladí muži a ženy, vojáci
 - Rušení veřejného pořádku, represe, buzerace

text na 2 panelech max. po 1800 znacích

Exponáty

- fotografie ČTK (účesy – vysoké drdoly, móda)
- kostýmy: dobová společenská móda v Československu – mladí muži a ženy (šaty do tanečních, na čaje...)
- samizdat – „Cízův dopis“ – ukázka dobového slangu z 50. let
- hudebniny (Začínáme od Adama)

Doprovodný materiál

- první československé videoklipy, Semafor v začátcích, twist („Oliver Twist“)
- obdobně jako Bigbít – ukázky z filmových týdeníků, nahrávky, animovaná fotka – přebytky z natáčení, osobní vzpomínky

Interaktivní prvek

- audio video jako společný jukebox

4. Hudební filmy, televize

prostor a jeho využitelnost

druhé podloubí, tzv. „nadsklepí“ s fixním zábradlím na jižní straně, za nímž je vstup do sklepa (tj. není možné do tohoto podloubí vstoupit z venku)

Autorský záměr

Ukázat, že Beatles pronikli do povědomí československých diváků především díky promítání Perného dne v roce 1965, které nastartovalo vlnu beatlemánie u nás. Zároveň ukázat dobový fenomén hudebních filmů a počátky videoklipu. Televizní vysílání jako další faktor beatlemánie (zejména VB a USA).

Obsah

Text:

„.....“
najít citát

- **A HARD DAY´S NIGHT (10.7.1965)**
- Televizní vysílání v VB a USA (BBC a Ed Sullivan Show) a první hudební filmy Beatles, které znamenaly počátek beatlemanie na Západě i u nás – Perný den (6.7. 1964 v Británii, premiéra u nás říjen 1964) - co znamenaly z hlediska filmové historie (posun od muzikálů k filmům kapel), jak se šířily v Česku
- Další filmy Beatles – Help!, TV film Magical Mystery Tour
- TV a film v tehdejší Československu – první hudební filmy (Starci na chmelu, Kdyby tisíc klarinetů...) jsou ještě před Perným dnem; Formanův Konkurs, soutěž Hledáme nové talenty
- První klipy – Dáme si do bytu (je rokenroll)
- Televizní tvorba u nás – Přenosy Semafor, Písně pro Rudolfa III. (byla nějaká cover verze?), Šíleně smutná princezna (*Neckář tam měl beatleboty*)
- rozhlasová Houpačka

text max. 4x 1800 znaků na 4 panelech

Exponáty

- raritní československé filmové plakáty prvních Beatles filmů (Perný den, Pomoc, Žlutá ponorka) a a současných československých hudebních filmů jako Starci na chmelu, Kdyby tisíc klarinetů
- dobové fotografie, které se tehdy prodávaly k filmu Perný den
- staré kino sedačky (k dispozici 4 řady po 4 sedačkách)
- staré televize

Doprovodný materiál

videoprojekce - ukázky ze zmíněných filmů a TV

Interaktivní prvek

....

5. Magnetofony, pásky, desky, gramofony, mejdany

prostor a jeho využitelnost

třetí podloubí, tzv. transept

Autorský záměr

Beatlemánie v domácím prostředí – trh s deskami a suvenýry na Západě, její hlavní projevy u nás – např. nahrávání z rádia na magnetofonové pásky – v prostředí domácího mejdanu

Obsah téma

Text:

„.....“

- trh s nahrávkami (u nás licenční desky, ostatní nahrávky z rádia, z černého trhu, burzy nebo pokoutně ze zahraničí), fenomén gramokaret (např. Adresát neznámý vyšel jako gramokarta), obecně rozvoj záznamové techniky a masového šíření nahrávek – hudební business. SP, EP a LP desky Beatles a jejich licenční desky u nás.
- fenomén rádio Luxembourg
- příběh magnetofonu Sonet Duo: nahrávání z rozhlasu
- skandál s falešnou deskou Beatles z NDR (původní nahrávky s Tony Sheridanem, viz Břečka...)
- Na beatlemánii také reagovala vůbec první a navíc původní kniha o Beatles v socialistickém bloku Poplach kolem Beatles manželů Černých, která vyšla ještě dříve než první licenční desky u nás, a to r. 1966.
- fenomén domácích mejdanů (svoje úlovky si mladí navzájem předváděli na domácích party)

text max. 4x 1800 znaků na 4 panelech

Exponáty

navodit prostředí domácího mejdanu:

- dobový nábytek a drobná keramika
- dobová móda
- dobová audiotechnika: sonet Duo
- zápisníček nahraných písní z rádia
- kniha Poplach kolem Beatles
- plakáty
- licenční desky z ČSSR a jiných zemí socialistického bloku

Doprovodný materiál

- audioukázky z hracího sonetu Duo (možný audio mix se zvuky z mejdanu)
- video: Josef Laufer v pokoji fanyanky vypráví, jak mluvil s Beatles (archív ČT)

Interaktivní prvek

Kotoučový magneták s nahrávkami k dispozici návštěvníkům – jak se pustí páska, jak najít záznam.

6. Říká se tomu beatlemánie...

prostor a jeho využitelnost

čtvrté podloubí - předkaplí

chodba mezi předkaplím a kaplí

Autorský záměr

nový fenomén koncertů na sportovních stadionech, hysterie fanoušků a únava protagonistů

Obsah téma

Text:

- nový fenomén koncertů na sportovních stadionech (koncert na Shea Stadium jako vrchol beatlemánie), řev fanoušků takový, že se Beatles neslyšeli „.....“
- hysterické fanyanky Beatles – paralela hysterické fanyanky Karla Gotta a Waldemara Matušky u nás; móda a účesy.
- vznik legend o Beatles: Paul Mc Cartney zemřel, Beatles budou koncertovat na Strahově, ve Žluté ponorce jsou česká slova, Ringo dal svému dítěti vědomě české jméno (Zak – žák)
- Beatles využíváni jako značka, která prodává cokoli:
- suvenýry s Beatles v Anglii
- u nás například reklama na auto Škoda s hudbou Beatles v pozadí.

Text max. 3 panely po 1.800 znacích

Exponáty

- suvenýry Beatles (tác, propiska, hrnky...)
- Mladý svět 1963: „Říká se tomu beatlemania“ a další výstřižky
- tisk: legendy – zemřel Paul, Beatles na Strahově...

Doprovodný materiál

součástí interaktivního prvku

Interaktivní prvek

Trenažér beatlemánie: „chcete se cítit jako Beatles?“, po zmáčknutí tlačítka by se rozsvítily prudce do očí silná světla a ozval se řev fanoušků a fanynek. Knoflík by mohl být otáčecí, lidé by si tak mohli nastavit, kolik beatlemánie „snesou“, vrchol bod Shea stadium.

7. „Tak co, ještě při nich omdlíváš?“ Coververze The Beatles v ČSSR

prostor a jeho využitelnost

čtvrté podloubí - předkaplí

chodba mezi předkaplím a kaplí

Autorský záměr

Víceméně oficiální uznání Beatles ze strany socialistického establishmentu uvolnilo možnost nahrávat coververze a předělávky hitů s podmínkou textu v českém jazyce. Mnozí zpěváci se na vlně Beatles svezli, aniž by rockově cítili, např. Milan Chladil. Ukázat spektrum předělávek ve srovnání s coververzemi z jiných zemí.

Obsah

text max. 2x 1800 znaků

Exponáty

fotografie, nahrávky

Interaktivní prvek

poslechový bod jukebox

8. Útěk do studia aneb Nové zvuky, nové nástroje

prostor a jeho využitelnost

kaple

Autorský záměr

V prostředí nahrávacího studia ukázat posun od koncertování ve složení 3 kytary a bicí ke složitějším kompozicím za využití nových zvuků (syntetizátory, melotron, sitár, valcha, ale i bachovské trubky v Penny Lane, smyčce v Yesterday a buzuki v Girls...), kvůli větší složitosti a instrumentální náročnosti a také kvůli únavě z beatlemánie upouštění od živých koncertů a přesun do nahrávacího studia – komunikace s fanoušky už ne naživo, ale skrz vydané desky.

Obsah

- novátorství Beatles po r. 1966 poté, co se věnovali již jen studiové tvorbě – elektronické nástroje (kytary, klavíry) – samplery (melotron), syntezátory
- Fenomén elektrických kytar, trh s nástroji u nás (na co se hrálo tam a tady, dostupnost výroba, cena). Kytary zn. Jolana (hrál na ni Harrison) – výroba v Blatné a Hořovicích (mezinárodní ocenění – sběratel J. Janků).
- výroba elektrofonických nástrojů v českých zemích – vznik prvního syntezátoru (je ve sbírkách ČMH) na HAMU ve skupině prof. Syrového.
- další nástroje – prvotní v období Quarrymen – nástroje skiffu (basa z bedny od čaje, valcha, housle z krabic od doutníků apod.), foukací harmonika
- indické nástroje – sitár, tabla,
- originální banjolele - Harrison
- nástrojová obsazení skupin r'n'r, rock, blues, další styly - hippies, Dylan
- na co se hrálo v ČSSR – podomácku vyráběné nástroje (viz pořad Retro, díl Hudební bastlení)

text max. 2x 1800 znaků

Exponáty

- originální bendžolele George Harrissona (Beatles Story Liverpool)
- nahrávací studio
- hudební nástroje (naše sbírka – zápůjčky) „muzeum hudebních nástrojů“:
- kytara Futurama (Popmuzeum)
- replika Harrisonovy kytary (The Bugles)
- replika Beatles bubnu (Třešňák)

Doprovodný materiál

ukázky do sluchátek u nástrojů v skladbách Beatles a dalších

Interaktivní prvek

sampler – možnost mixování vlastní hudby a la psychedelic rock

9. All You Need Is Love

prostor a jeho využitelnost

foyer

Autorský záměr

Tematické celky 9. a 10. se budou prolínat – jde o to vytvořit mosaiku á la kultovní obal desky Sgt. Pepper Lonely Heart Club – popsat fenomény závěru 60. let v pozitivní i negativní rovině (téměř nehodnotit, věci konstatovat spíše s tehdejší optikou).

Téma č. 9 je zamýšleno jako kladá stránka, téma č. 10 mapuje odvrácenou stranu. Vždy se prolínají skutečnosti z obou stran opony.

Téma č. 9:

Psychedelie, protagonisté let 60. (á la Klub osamělých srdcí), východní filosofie, obdiv k Maovi, sexuální revoluce, vizuální stránka hippies...

Obsah a exponáty

- originální voskové figuríny (Beatles Story Liverpool) – jsou na obálce alba Sgt. Pepper, které je symbolem tohoto prostoru (psychedelické období)
- protagonisté 60. let á la Klub osamělých srdcí
- John a Yoko
- vizuální složka hippies:
- hippies móda – česká, z UPM, indické kurty, žebřadla, pásky v hlavě, lennonky
- foto VW bus – auto hippies
- obdiv k Maovi – rudá knížka, kluci chodili na čínské velvyslanectví a nafasovali si tam rudou knížku s Maovými citáty česky
- společnost Apple
- východní filozofie, Maharishi,
- sexuální revoluce, antikoncepční pilulka
- protesty proti válce ve Vietnamu
- Magical mystery tour – Strawberry fields
- ohlasy hippies v Čechách – máničky, svatby na louce

- trpaslík (na obalu Sgt. Pepper, pak na Georgeově albu All Things Must Past – je z produkce ústecké továrny Maresh)
- psychedelie: velkoformátové obrazy V. Tučapského „Invaze do Pepřenie“ a „Fab Four“
- kniha Kdo chytá v žitě – četl Chapman po vraždě Lennona, symbol pocitu maldé generace 60. let.

text max. 2x 1800 znaků

Doprovodný materiál

- hraje nahlas hudba Sergeant Pepper, Strawberry Fields...
- fenomén rukodělných časopisů v tehdejším ČSSR (např. časopis Dorka s hippies vestičkami, korálkovými náhrdelníky apod., oblečení v ČSSR, kristusky, žebradla čím „orvanější“, tím lepší)
- imaginace hippies ve Formanových Hair
- indická tabla, indické kostýmy (Veronika)
- květované šaty

Interaktivní prvek

viz 9

10. Paralelní světy

prostor a jeho využitelnost

foyer

Autorský záměr

Prolínáním s předchozím tématem ukázat mnohoznačnost závěru 60. let – byl svět skutečně připraven na příchod věku Vodnáře? Rozhodně nemá být agitka, pouze pozitivistický popis všech – i negativních – aspektů nejnadějnějšího období 20. století.

Obsah

- negativní stránky („překvapivé“ konce drogových výletů)
- skandály kolem Beatles / slavnější než Ježíš Kristus, chřestění klenoty, Two Virgins apod./,
- establishment na obou stranách opony, vražda Kennedyho, válka ve Vietnamu, spřátelená vojska v Praze,
- negativní hrdinové - Charles Manson, krvavé incidenty na koncertu Rollings Stones... ad.

text max. 2x 1800 znaků

Exponáty

společně s tématem č. 9

Doprovodný materiál

společně s tématem č. 9

Interaktivní prvek

ozvučení prostoru

pomocí interaktivity vyřešit témata, která mohou být „mládeži v určitém věku nepřístupná“ – drogy, volný sex, Mansonova Family apod.

11. All Things Must Past – rozpad The Beatles a jejich další osudy

prostor a jeho využitelnost

Komorní sál

Autorský záměr

Jejich další osudy a osudy jejich dětí

Obsah

text max. 4x 1800 znaků

Exponáty

fotografie, plakáty, LP desky, zvukové ukázky samostatné tvorby

12. Imagine

prostor a jeho využitelnost

komorní sál – uzavřená „entita“ uprostřed komorního sálu

Autorský záměr

citát Lennona z Playboye – „70. léta skončila, pojd'me si užít osmdesátá. Jen jen na nás, co z nich uděláme.“

Yoko Ono, Lennon jako symbol po atentátu, zeď, mírový klub JL

Obsah

text max. 2x 1800 znaků

Exponáty

samostatný prostor pojatý jako scéna z klipu IMAGINE – bílý klavír, stěny, záclony

13. Epilog – „Beatles navždy“

konec komorní sál nebo sál 1. patro

prostor a jeho využitelnost

komorní sál

Autorský záměr

Beatles navždy v soukromých sbírkách a domácím umění (tím bychom vyznění již řečeného záměrně trochu „shodili“, aby bylo evidentní, že výstava nechceme dělat Beatles a Johnu Lennonovi závažný pomník.)

Obsah

text max. 2x 1800 znaků

Exponáty

- domácí umění (jesličky, výšivky, malované kameny, pивní láhve, vlastnoruční kalendáře, nalepené výstřižky apod.)
- knihovna publikací o Beatles
- časopisy českého Klubu beatlemaniaků
- fenomén revival bandů
- současný business (suvenýry, remasterovaná edice)

Doprovodný materiál

video projekce Free As The Bird (1995) jako epilog na závěr

Interaktivní prvek

vědomostní databáze s naskenovanými články

14. Žlutá ponorka

samostatná uzavřená kóje ve dvoraně jako herna: interaktivní prvek typu karaoke (nebo playstation, pokud bude zapůjčeno jako prezentace distributorské firmy); nebo mixážní zařízení umožňující návštěvníkům vytvořit vlastní „psychedelickou skladbu“ – ze zvuků ve výstavě, rádia, kousků písniček nebo vlasních melodií; zároveň prostor na poslechové pořady, „klubová setkání“ apod. – místo pro cca 30 lidí.

15. Lennonova zeď

Interaktivní prostor pro vzkazy návštěvníků výstavy v chodbě do dvorany.

16. Beatlesshop

Nutná spolupráce s Via Musica Café pana Marouška.